

**S. Tabaczyński, P. Peduto, A.
Iacoe, A. Buko, W. Hensel, N.
Cilento, B. Kowalczyk, M. Sessa**

**Capaccio Vecchia. Prowincja Salerno.
Stanowisko "Sagrato"**

Informator Archeologiczny : badania 13, 296-297

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jeszcze w starożytności ulica podlegała znacznym przeróbkom. Między innymi wzniesiono w portyku zachodnim solidną budowlę, która wystaje aż na środek jezdni, przekraczając linię stylobatu który został na tym miejscu zdemontowany. Jest to jednoizbowy budynek o wymiarach 7 m na 4,40 m. Zachowała się podłoga z zaprawy wapiennej oraz częściowo tynk na ścianach.

Również po demontażu stylobatów położono w poprzek ulicy przewody kanalizacyjne, w postaci dwóch leżących jedna ponad drugą rur terakotowych. Obie zostały zainstalowane jeszcze w epoce bizantyjskiej.

W okresie muzułmańskim teren ulicy został wykorzystany dla budowy domów mieszkalnych. Konstrukcja ich jest niestaranna, kształty nieregularne. Budynki te są całkiem podobne i zapewne współczesne analogicznym domostwom odsłoniętym w czasie pierwszych sezonów wykopaliskowych na głównej ulicy Obozu. Odsłonięte fragmenty zachowane są bardzo słabo, można jednak stwierdzić, że na badanym odcinku domy grupowały się z obu stron ulicy, sprowadzonej teraz do 2,5 m szerokości. Ku tej krętej i wąskiej uliczce zwracają się pozbawione otworów wejściowych ściany późnej zabudowy. Podobna degradacja antycznego systemu urbanistycznego zaświadczona jest w pierwszych wiekach panowania arabskiego w wielu miastach Syrii.

Już poza głównym sektorem badaliśmy izolowaną budowlę w północno-zachodniej części obozu, na obszarze, który wedle wszelkiego prawdopodobieństwa poza tym nigdy nie był zabudowany. Jest to mury z kamienia rezerwar będący ujściem źródła, które wytryskało w tym miejscu ze stoku wzgórza. Mury otaczają kwadratową przestrzeń o boku 3,90 m i zachowane są do 4 m wysokości. Naprzeciw okrągłego otworu, którym przenikała woda znajduje się kanał odpływowy, prowadzący ku wschodowi.

Porównanie poziomów użytkowych dowodzi ponad wszelką wątpliwość, że ujście źródła jest starsze od biegnącego obok akweduktu z epoki Dioklecjana. Jest zatem współczesne sanktuarium Allat, które również znajduje się nieopodal. Odnaleziona w wypełnisku ceramika na całej jego wysokości pochodzi z epoki ajubidzkiej bądź początków mameluckiej /ca XIII w./, co dowodzi że do tych późnych czasów źródło było wykorzystywane, a konstrukcja antyczna zachowana była w dobrym stanie. Źródło miało niewątpliwie związek z uprawnymi tarasami, które są do dziś widoczne w północnej części obozu, tam gdzie nie ma śladów monumentalnej zabudowy.

WŁOCHY

CAPACCIO VECCHIA
Prowincja Salerno
Stanowisko "Sagrato"

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej
Universita di Salerno
Istituto di Filologia
e Storia Medievale

Badania pod kierunkiem prof. dr. hab. Stanisława
Tabaczyńskiego prowadzili: prof. Paolo Peduto,

dr Angela Iacoe i dr. Andrzej Buko /autor sprawozdania/. Całością prac kierują prof. dr Witold Hensel i prof. dr Nicola Cilento. Ponadto w badaniach udział wzięli: Bogdan Kowalczyk i Matteo Sessa. Finansował Uniwersytet w Salerno. Szósty sezon badań. Zespół kościoła preromańskiego, cmentarzyska przykościelnego i pałacu biskupiego z okresu od wczesnego średniowiecza aż po czasy nowożytne.

Pracami objęto wnętrze odkrytego w latach ubiegłych kościoła preromańskiego oraz obazar 2 działek zlokalizowanych w zachodniej części Sagrato, pomiędzy pozostałościami pałacu biskupiego a narteksem kościoła.

W wyniku badań udało się stwierdzić, że odkryta świątynia była przynajmniej trzykrotnie gruntownie przebudowywana, co poświadczają, m.in. odkryte trzy poziomy posadzek w jej wnętrzu oraz związane z nimi układy stratygraficzne i architektoniczne. W ostatniej fazie budowla ta została najpewniej włączona w obręb pałacu biskupiego, a funkcje religijne przejął wówczas nowy kościół /istniejący do dnia dzisiejszego - pod wezwaniem Madonna del Granato/.

Mimo całkowitego zniszczenia muru pałacu biskupiego w jego części południowej, wydaje się, że przynajmniej w ostatniej fazie był on połączony z narteksem kościoła.

Materiały ceramiczne znajdujące w wypełniskach wewnątrz odkrytych pomieszczeń zdają się wskazywać, że całkowita destrukcja zespołu nastąpiła nie wcześniej, aniżeli w XVI-XVII w.